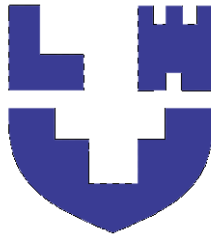

**Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет**

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДИЗАЙН - ДІЯЛЬНІСТЬ

Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти
освітньої програми «Дизайн» та «Дизайн середовища», спеціальності 022 «Дизайн»
галузі знань 02 Культура і мистецтво денної та заочної форм навчання

Луцьк 2026

УДК 658.3

Л-61

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій ЛНТУ

Директор бібліотеки _____ Н. П. Поліщук

Рекомендовано до видання вченою радою факультету бізнесу та права ЛНТУ,
протокол № 5 від «14 січня» 2026 року.

Голова вченої ради факультету бізнесу та права _____ доктор економічних наук
Любов Ковальська

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та логістики
ЛНТУ, протокол № 5 від «8» січня 2026 року.

Завідувачка кафедри підприємництва, торгівлі та логістики _____
доктор економічних наук, Оксана Полінкевич

Укладач: _____ Любов Ліпич, доктор економічних наук, професорка кафедри
підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ.

Рецензент: _____ Оксана Полінкевич, доктор економічних наук, завідувачка
кафедри підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ.

Відповідальний за випуск: _____ Любов Ліпич, доктор економічних наук,
професорка кафедри підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ.

Л 61 Підприємницька дизайн-діяльність : методичні вказівки до
практичних робіт та самостійної роботи для здобувачів першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дизайн» і
«Дизайн середовища» галузі знань 02 Культура та мистецтво
спеціальності 022 «Дизайн», денної та заочної форм навчання
/уклад. Г.Л. Ліпич. ЛНТУ, 2026. 38 с.

Методичні вказівки складено відповідно до діючої програми
курсу «Підприємницька дизайн-діяльність» з метою системного висвітлення
основного теоретичного матеріалу. Призначене для студентів освітньої
програми «Дизайн» і «Дизайн середовища» галузі знань 02 Культура та
мистецтво спеціальності 022 «Дизайн», денної та заочної форм навчання.

ВСТУП

У сучасних умовах високої непередбачуваності змін і постійного прискорення різноманітних процесів перед суб'єктами господарювання постає проблема пошуку адекватних способів набуття та зміцнення конкурентних переваг, виникає необхідність гнучкої їх адаптації до зовнішнього середовища у процесі досягнення цілей розвитку. У зв'язку з цим набуває особливої актуальності використання сучасних підходів до управління суб'єктами підприємницької дизайн-діяльності. Від ефективного управління значною мірою залежить життєздатність підприємництва, успіх започаткованої справи. Управління бізнесом - це мистецтво і водночас велика наука.

Сучасний підприємець повинен чітко орієнтуватися у складних умовах ринкової економіки, володіти знаннями щодо створення, організації та функціонування бізнесу, аналізу ринку, розробки стратегії розвитку окремого суб'єкта господарювання.

Використовуючи власні компетентності, гнучкість мислення, розуміння ситуації, вміння приймати обґрунтовані рішення підприємець повинен сприяти успіху суб'єкта господарювання у конкурентній боротьбі, утвердженню його позицій на ринку, втіленню нових ідей та реалізації стратегій.

Матеріали методичних вказівок «Підприємницька дизайн - діяльності» сприятимуть формуванню у майбутніх фахівців системного мислення та комплексу спеціальних знань щодо управління суб'єктом господарювання, а також набуттю практичних навичок та умінь щодо організації підприємницької діяльності, створення власної справи, аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища суб'єкта господарювання, побудови системи управління підприємствами різних організаційно-правових форм господарювання, формування успішної команди, здійснення стратегічного управління та бізнес-планування, використання інструментів комплексу маркетингу у системі управління бізнесом, прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо здійснення підприємницької діяльності.

У методичних вказівках узагальнено результати досліджень багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених щодо управління бізнесом, використано результати проведених наукових досліджень, а також використано нормативно-правові акти України, що сприятиме поглибленню розуміння представленого матеріалу.

Для різнобічного, ґрунтовного засвоєння поданого матеріалу, а також перевірки знань студентів у вказівках пропонуються питання, після кожної теми наведено завдання для практичних занять та тести.

Дані вказівки розроблені відповідно до структури робочої програми навчальної дисципліни «Підприємницька дизайн-діяльність» для підготовки фахівців галузі знань 02 «Культура та мистецтво» спеціальності 022 «Дизайн» освітньої програми «Дизайн».

Даний навчально-методичний матеріал сформовано згідно з переліком компетентностей, якими мають володіти студенти.

Кожна тема закінчується переліком питань для само моніторингу та практичним завданням, що потребує глибокого знання та розуміння поданої інформації.

Представлені методичні вказівки до практичних занять включають мету і завдання курсу, поради до вивчення окремих тем, а також перелік питань, що виносяться на іспит.

1. Мета і завдання дисципліни «Підприємницька дизайн-діяльність»

1.1. Мета вивчення дисципліни

Надання студентам необхідних знань в галузі здійснення діяльності з встановлення системи зв'язків та відносин, що дають змогу ефективно працювати для досягнення поставлених цілей у сфері підприємницької дизайн-діяльності з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових національних і міжнародних норм, а також набуття навичок їх практичного використання.

1.2. Завдання вивчення дисципліни

Формування у студентів цілісної уяви про процеси у сфері підприємницької дизайн-діяльності; надати розуміння сутності підприємницької дизайн-діяльності, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку; сприяти усвідомленню економічної природи комерційних операцій на внутрішньому та зовнішньому ринках; забезпечити вивчення принципів укладання та виконання контрактів; прищеплення

вміння з техніки здійснення підприємницьких операцій; отримання навичок проведення економічного аналізу підприємницької дизайн-діяльності для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дизайн», галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн, визначення її ефективності.

1.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Інтегральна компетентність ІК:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності:

СК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.

1.4. Програмні результати навчання

ПР1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери.

ПР19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

2. МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ТЕМ

Тема 1. ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДИЗАЙН-ДІЯЛЬНОСТІ

Мета: всебічне вивчення сутності, принципів, правових основ та моделей підприємницької дизайн-діяльності, включаючи характеристику суб'єктів підприємництва, аналіз внутрішнього й зовнішнього середовища, ознайомлення з процедурами державної реєстрації та ключовими елементами підприємницького середовища.

Питання для обговорення:

1. Поняття бізнес і підприємництво. Ознаки та принципи підприємницької діяльності.
2. Функції і моделі підприємництва. Правова база підприємництва.
3. Суб'єкти підприємницької діяльності.
4. Внутрішнє та зовнішнє середовище суб'єкта господарювання.

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс1. Порівняйте функції та риси, що характеризують підприємця, за представниками різних економічних шкіл. Результати оформіть у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика підприємництва та бізнесу

Властивість	Підприємництво	Бізнес
-------------	----------------	--------

Сформулюйте висновки.

Кейс 2. Визначте позитивні та негативні риси становлення підприємництва в Україні. Результати оформіть у вигляді таблиці 2

Таблиця 2

Характеристика становлення підприємництва в Україні

Явище	Позитивний вплив	Негативний вплив

Сформулюйте висновки.

Кейс 3. Визначте власні позитивні та негативні риси та навички в якості майбутнього підприємця. Результати оформіть у вигляді таблиці 3.

Таблиця 3

Риси та навички майбутнього підприємця

Навички	Позитивний потенціал	Негативний потенціал

Сформулюйте висновки.

Кейс 4. Охарактеризуйте законодавчі документи, якими регулюється підприємницька діяльність в Україні. Результати оформіть у вигляді таблиці 4.

Таблиця 4

Законодавчі документи, що регулюють підприємницьку діяльність в Україні

Назва документу	Характеристика

--	--

Сформулюйте висновки.

Кейс 5. Напишіть есе на тему: Права та обов'язки підприємця, визначені законодавчими документами України.

Індивідуальна самотійна робота. Виконання індивідуального завдання на тему: «Підприємницька ідея та її реалізація».

Література: [1; 4; 6; 8; 9; 10; 13; 15]

Тема 2. ВИДИ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДИЗАЙН-ДІЯЛЬНОСТІ

Мета: системне ознайомлення з підприємством як організаційною формою господарювання через вивчення видів і організаційно-правових форм підприємств та їх об'єднань, класифікації видів економічної діяльності, а також функцій, прав і обов'язків структурних підрозділів відповідно до чинного законодавства України.

Питання для обговорення:

1. Підприємство як організаційна форма господарювання. Види підприємств.
2. Організаційно-правові форми господарювання.
3. Види та організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
4. Види господарської діяльності

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс 1.

1.1. Використовуючи Класифікатор видів економічної діяльності, визначити коди для наступних видів діяльності :

1. Виготовлення виробів із хутра.
2. Виробництво готових кормів для домашніх тварин, у т.ч. собак, кішок, птахів, рибок тощо.
3. Виробництво легкових автомобілів.
4. Виробництво морозива та іншого харчового льоду, такого як щербет (десерт з фруктів із льодом та цукром).
5. Виробництво настільних персональних комп'ютерів.
6. Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.
7. Добування та первинне збагачування руд, заліза: алюмінію (бокситів), міді, свинцю, цинку, олова, марганцю, хрому, нікелю, кобальту, молібдену, танталу, ванадію тощо, руд дорогоцінних металів: золота, срібла, платини.
8. Збирання дикорослих недеревних матеріалів.
9. Оптова торгівля фруктами й овочами
10. Роздрібна торгівля годинниками та ювелірними виробами в спеціалізованих магазинах.

1.2. Використовуючи класифікатор видів економічної діяльності, визначити види економічної діяльності для наступних кодів: 55.10; 58.11; 61.20; 64.92; 65.30; 73.20; 75.00; 79.11; 85.42; 96.02.

Кейс 2.

Засновники товариства з обмеженою відповідальністю, предметом діяльності якого є здійснення медичної практики та реалізація медикаментів, 20 червня звернулись до відповідного

органу місцевого самоврядування із заявою про держану реєстрацію товариства. Листом від 28 червня цього ж року реєстраційний орган повідомив заявників, що у державній реєстрації товариства відмовлено з таких мотивів:

а) відсутність ліцензії на здійснення медичної практики та продаж на території України медикаментів;

б) подані установчі документи суперечать чинному законодавству, оскільки заявлений статутний фонд товариства менше 5 млн. грн.

Чи правомірна позиція реєстраційного органу в цій справі (по кожному пункту)?

Якими нормативними актами засновники можуть захистити свої права?

Кейс 3. Використовуючи матеріали теми 2, нормативно-правові акти України та інформацію з Інтернет-ресурсів:

1) провести порівняльну характеристику порядку створення та порядку діяльності господарських товариств (акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, товариств з додатковою відповідальністю, повних товариств, командитних товариств), виробничих кооперативів та приватних підприємств;

2) визначити особливості управління кожної організаційно - правової форми господарювання;

3) визначити можливі переваги і недоліки різних суб'єктів підприємницької діяльності. Для оформлення відповіді скористайтеся формою табл. 1, що наведена нижче.

Таблиця 1

Переваги і недоліки суб'єкта господарювання

Суб'єкти господарювання	Переваги	Недоліки

Кейс 4.

Існують об'єктивні межі успішності бізнес-ідей. Ідеї потрібно допрацьовувати та доводити до практичної реалізації. Це потрібно робити так, щоб збільшити кількість успішних ідей та знизити витрати на ті, які виявилися безперспективними.

На практиці використовують «матрицю просіювання ідей» для виявлення найбільш життєздатної ідеї, в якій результати виражають у цифровій формі. Можлива форма матриця оцінювання потенційних ідей для бізнесу наведена в табл. 2.

Завдання.

Необхідно відверто відповісти на питання, які зазначені в матриці, оцінюючи кожен вашу ідею, яку ви плануєте представити, відповідною кількістю балів. Кількість балів із кожного питання повинна відповідати такому:

1) якщо повністю позитивна відповідь на запитання (100%), то в графі відповідей слід поставити 5 балів;

2) якщо не повністю позитивна відповідь на питання (скоріше всього), то в графі відповідей слід поставити 4 бали;

3) якщо відповідь на запитання «можливо», то в графі відповідей слід поставити 3 бали;

4) якщо є сумніви при відповіді на питання, то в графі відповідей слід поставити 2 бали;

5) якщо повністю немає відповіді на питання (не згоден), то в графі відповідей слід поставити 1 бал.

Таблиця 2

Матриця оцінювання потенційних ідей для бізнесу

	Питання	Ідея 1	Ідея 2	Ідея 3
Особисті якості	1. Ви дуже зацікавлені у здійсненні цього виду бізнесу			
	2. Ви володієте необхідними знаннями та вміннями для того, щоб почати бізнес			
Ринкові умови	3. Ринок товарів (послуг) зростає			
	4. Маркетинговий потенціал великий			
	5. Необхідні сировину та матеріали легко знайти і придбати			
	6. Ідея не потребує широкої реклами			
Конкуренти	7. Бізнес-ідея має низку переваг перед конкурентами			
Технологія	8. Технологія випробувана та доступна			
Ризик	9. Ідея легальна і прийнятна			
	10. Бізнес-ідея адаптивна			
	11. Ризик початку бізнесу невеликий			
	12. Бізнес легко почати			
Життєздатність	13. Початкові витрати на бізнес прийнятні			
	14. Ви зможете знайти необхідні початкові фінансові ресурси			
	15. Термін окупності становить 2-3 роки			
	Результат			
	Максимальна кількість балів	75	75	75

Індивідуальна самостійна робота. Виконання індивідуального завдання на тему: «Підприємницька ідея та її реалізація».

Література: [4; 6; 8; 9; 10; 13; 15; 16]

Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДИЗАЙН – ДІЯЛЬНОСТІ

Мета: комплексне вивчення процесу пошуку підприємницької ідеї та створення власної справи, включаючи джерела бізнес-ідей, типові помилки початківців, альтернативи входження в бізнес, процедури державної реєстрації ФОП і ТзОВ, особливості оподаткування, інструменти державної та інфраструктурної підтримки підприємництва, а також можливості розвитку МСП в умовах сучасних викликів.

Питання для обговорення:

1. Пошук підприємницької ідеї та створення власної справи.
2. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.

3. Державна підтримка розвитку підприємницької діяльності в Україні.

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс 1. Визначте етапи створення власної справи суб'єкта господарювання – юридичної особи. Дайте визначення підприємницькій ідеї

Заповніть таблицю в шаблоні.

Етап	Сутність
Підготовчий	
Установчий	
Організаційний	

Підприємницька ідея - це

Кейс 2. Визначте переваги та недоліки методів започаткування власної справи.

Заповніть таблицю в шаблоні.

Метод	Переваги	Недоліки
1. Створення власного бізнесу.		
2. Придбання існуючого бізнесу.		
3. Використання вже готової та успішної моделі бізнесу.		
4. e-Commerce		
5. Мережевий маркетинг		

Кейс 3. У таблиці поміщені ключові поняття та їхні визначення. Встановіть, якому поняттю ліворуч відповідає наведене праворуч визначення, вказавши потрібний номер.

Поняття	Номер	Визначення
Державний реєстратор		1. Покрокові інструкції, що інформують, які дозвільні документи будуть потрібні для відкриття того чи іншого бізнесу.
Франчайзинг		2. Особа, яка перебуває у трудових відносинах з суб'єктом державної реєстрації, нотаріус.
Державна політика підтримки підприємництва		3. Суб'єкт господарської діяльності: тимчасове статутне об'єднання підприємств для досягнення його учасниками певної спільної господарської мети.
Податкове регулювання		4. Сукупність (комплекс) пріоритетних народногосподарських підходів і рішень, які визначають основні напрями і форми правового, економічного та організаційного сприяння розвитку підприємництва з урахуванням інтересів держави та суб'єктів господарювання.

Франшиза		5. Заходи впливу на економіку та соціальні процеси через зміну переліку та розміру податків, податкових ставок, податкових пільг, зниження чи підвищення загального рівня оподаткування, використання альтернативних систем оподаткування тощо.
Єдиний податок		6. Підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, які провадять діяльність, спрямовану на розвиток суб'єктів малого і середнього підприємництва, їх інвестиційної та інноваційної активності, просування вироблених ними товарів (робіт, послуг), результатів інтелектуальної діяльності на внутрішній і зовнішній ринки.
Інфраструктурна підтримка малого і середнього підприємництва		7. Ліцензія на здійснення діяльності за сформованою франчайзером бізнес-моделлю, з використанням його бренду, атрибутики та технологій роботи.
Консорціум		8. Група суб'єктів господарювання - юридичних осіб, пов'язаних між собою відносинами економічної та/або організаційної залежності у формі участі в статутному капіталі та/або управлінні.
Асоційовані підприємства		9. Організація бізнесу, за якою компанія (франчайзер) передає певній особі чи компанії (франчайзі) право на продаж продукту і послуг цієї компанії. Франчайзі зобов'язується продавати цей продукт чи послуги за заздалегідь визначених правилах ведення бізнесу, що встановлює франчайзер.
Бізнес-кейси		10. Спрощений механізм нарахування, який дозволяє його платникам зменшити витрати на ведення обліку і подання звітності. Метою його запровадження була підтримка малого бізнесу і сприяння його розвитку.

Кейс 4. Визначте, правильні чи неправильні твердження. Відповідайте «так» або «ні» на поставлені питання. Обґрунтуйте вашу думку

Номер	Питання	Відповідь	
		Так	Ні
1	Успіх підприємницької діяльності залежить від ідеї для бізнесу, особистості підприємця, а також ресурсів, які він має в своєму розпорядженні.		
2	Вдало сформована ідея не визначає стартову діяльність суб'єкта господарювання, а для її продовження потрібні оновлені ідеї.		
3	Франчайзинговий бізнес може бути корисним починаючим підприємцям, оскільки вони отримують можливість різноманітної підтримки з боку франчайзера у практичному веденні бізнесу.		
4	Суб'єкту господарювання до початку процесу реєстрації не потрібно визначитись, якими видами діяльності він буде займатись, оскільки у заяві на реєстрацію він повинен вказати коди видів діяльності відповідно до національного класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД).		
5	При виборі місця розташування бізнесу слід враховувати такі фактори, як наявність людських ресурсів, особливості галузі, потенційний ринок, близькість до джерел постачання і споживачів, кількість конкурентів, наявність транспортної інфраструктури та інші.		
6	Прийняття рішення щодо вибору тієї чи іншої організаційно-правової форми господарювання не залежить від особливостей бізнесу, особистих якостей підприємця, його вподобань тощо.		
7	ФОП самостійно веде підприємницьку діяльність на свій страх і ризик. При цьому його винагородою є прибуток від такої діяльності.		
8	Платником ПДВ може бути як юридична особа, так і підприємець.		

9	Документи для державної реєстрації подаються лише у паперовій.		
10	Форми заяв про державну реєстрацію затверджуються Міністерством юстиції України.		

Кейс 5. Охарактеризуйте державну підтримку розвитку підприємницької діяльності в Україні в період війни. Презентуйте результати завдання.

Оцінка презентації проводиться за такими критеріями:

- відповідність змісту поставленому завданню;
- творчий підхід до підготовки завдання;
- оформлення завдання;
- дотримання регламенту;
- якість доповіді;
- відповіді на додаткові питання.

Література: [4; 7; 9; 10; 13; 14].

Тема 4. БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДИЗАЙН-ДІЯЛЬНОСТІ

Мета: всебічне вивчення сутності, призначення та структури бізнес-плану, зокрема його етапів, завдань і критеріїв, а також опанування методичних підходів до розробки бізнес-планів інвестиційних проєктів відповідно до національних рекомендацій та стандартів UNIDO.

Питання для обговорення:

1. Сутність та призначення бізнес-плану. Основні етапи бізнес-планування.
2. Структура бізнес-плану, її характерні особливості

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс 1. Виберіть 5 потреб і підберіть товари (послуги), які задовольняють ці потреби різними способами. Результати дослідження занесіть до таблиці

Заповніть таблицю в шаблоні.

Потреба	Товар

Кейс 2. Ідентифікуйте унікальні властивості продукту/послуги вашого бізнес-проєкту за запропонованою класифікацією:

- унікальність для споживача;
- унікальність для ринкової ніші;
- унікальність цінової категорії.

Кейс 3. У таблиці поміщені ключові поняття та їхні визначення. Встановіть, якому поняттю ліворуч відповідає наведене праворуч визначення, вказавши потрібний номер.

Поняття	Номер	Визначення

Бізнес		1. Процес створення матеріальних і суспільних благ, необхідних для існування і розвитку
Підприємницька діяльність		2. Фізична особа, яка купує, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника
Малий бізнес		3. Процес, який передбачає збір і обробку інформації для постановки стратегічних цілей, вироблення стратегії, розробки планів досягнення цілей і способів підвищення ефективності бізнесу, призначений для узгодження вимог зовнішнього оточення з можливостями компанії
Споживач		4. Самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик діяльність щодо виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг та заняття торгівлею з метою одержання прибутку
Методологія планування		5. Сукупність політичних, економічних, соціальних і технологічних сил, що перебувають, головним чином, поза зоною контролю бізнесу, проте можуть здійснювати на нього як позитивний, так і негативний вплив
Виробництво		6. Самостійна, систематична господарська діяльність малих підприємств будь-якої форми власності та громадян-підприємців (фізичних осіб), яка проводиться на власний ризик з метою отримання прибутку
Стратегічне планування		7. Сукупність відносин між усіма його учасниками, що утворюють команду односторонців з метою одержання доходу, прибутку, а також розвитку фірми, підприємства, організації
Бізнес середовище		8. Сукупність принципів, підходів, способів організації і методів планування для ефективного вирішення проблем
Бізнес план		9. Проблема, яку потрібно вирішити, чи можливість, яку потрібно реалізувати
Мета		10. Детальний, чітко структурований, ретельно обґрунтований, динамічний перспективний план розвитку конкретного напрямку бізнесу, який використовується для стратегічного планування, організації та координації робіт за проектом, переговорів з кредиторами та інвесторами, залучення учасників проекту

Кейс 4. Визначте, правильні чи неправильні твердження. Відповідайте «так» або «ні» на поставлені питання. Обґрунтуйте вашу думку

Номер	Питання	Відповідь	
		Так	Ні
1	Бізнес-план це фіксація системи цілей, задач і засобів, які передбачають спрямовану зміну ситуації при передбаченому стані середовища.		
2	Бізнес-ідея – це письмовий документ, в якому викладено сутність підприємницької ідеї, шляхи й засоби її реалізації, охарактеризовано ринкові, виробничі, організаційні та фінансові аспекти майбутнього бізнесу, а також особливості управління ним.		
3	При описі бізнес-ідеї, спрямованої на отримання нового продукту або послуги, рекомендується відштовхуватися від такої моделі: мета – економічний ефект – кінцевий результат.		
4	Резюме бізнес-проекту – це визначення його привабливості для споживачів.		
5	Бізнес-план складають у випадку створення підприємства.		
6	У межах зовнішньої функції бізнес-план у ринковій системі господарювання використовується як інструмент стратегічного планування та оперативного управління діяльністю підприємства.		
7	Метою діяльності підприємця є максимізація прибутку від діяльності;		
8	Інформаційне поле бізнес-плану — це сукупність відомостей, що їх наведено у бізнес-плані.		

9	Зміст і структура бізнес-плану залежить від майбутніх інвесторів і кредиторів.		
10	Основою формування підприємницьких ідей є знання про товарний ринок.		

Кейс 5. Охарактеризуйте етапи розробки бізнес-плану.

Література: [4; 7; 9; 10; 13; 14].

Тема 5. УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДИЗАЙН-ДІЯЛЬНОСТІ

Мета: комплексне вивчення змісту та специфіки управління людськими ресурсами, включаючи формування кадрової політики, методи планування, набору й відбору персоналу, особливості побудови ефективних команд та взаємозв'язок HR-функцій зі стратегією розвитку організації.

Питання для обговорення:

1. Поняття управління людськими ресурсами.
2. Формування кадрової політики у бізнесі.
3. Організація набору і відбору персоналу.
4. Формування успішної команди.

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс 1. Охарактеризуйте основні підсистеми система управління людськими ресурсами. Результати дослідження занесіть до таблиці

Підсистема	Функції

Кейс 2. Політика управління персоналом організації «N» має таке формулювання:
політика набору, відбору і розстановки кадрів: набір кадрів здійснюється з фахівців, які мають профільну освіту, одержану у вищих навчальних закладах;

відбір кадрів здійснюється за діловими якостями; розстановка кадрів здійснюється з резерву кадрів на просування по службі;

- політика профорієнтації, адаптації і підвищення кваліфікації кадрів: підвищення кваліфікації кожного працівника здійснюється у плановому порядку, не рідше одного разу щоп'ять років за рахунок працівника;

- політика зайнятості: організація надає перевагу молодим працівникам; працівники звільняються з роботи при досягненні ними пенсійного віку, незалежно від займаних посад

- політика управління службовим зростанням: у разі появи вакансій перевага у просуванні надається працівникам організації; на просування по службі не можуть розраховувати особи, які мали раніше адміністративні покарання;

- політика стимулювання: розміри оплати праці окремих працівників та їх груп є

комерційною таємницею організації;

- соціальна політика: постійне вдосконалення соціальної інфраструктури; формування позитивного соціально-психологічного клімату в первинних трудових колективах.

Проаналізуйте кадрову політику організації за такими критеріями:

- а) повнота охоплення змісту роботи з персоналом;
- б) зміст окремих розділів кадрової політики;
- в) мотиваційна сила впливу кадрової політики на працівників організації і тих, хто міг би в ній працювати;
- г) відповідність кадрової політики чинному трудовому законодавству України.

Кейс 3. У таблиці поміщені ключові поняття та їхні визначення. Встановіть, якому поняттю ліворуч відповідає наведене праворуч визначення, вказавши потрібний номер.

Поняття	Номер	Визначення
Закрита кадрова політика		1. Способи впливу на колективи та окремих працівників із метою здійснення координації їх діяльності.
Кадрова політика суб'єкта господарювання		2. Процес, за допомогою якого суб'єкт господарювання забезпечується потрібною кількістю працівників потрібної кваліфікації в потрібному місці і в потрібний час.
Потреба в людських ресурсах		3. Підприємство прозоре для потенційних працівників на будь-якому рівні; у ньому можна почати працювати як із самої низової посади, так і з посади на рівні вищого керівництва. Такого типу кадрова політика може бути адекватна для нових підприємств, що ведуть агресивну політику завоювання ринку, орієнтованих на швидке зростання і стрімкий вихід на передові позиції у своїй галузі.
Управління людськими ресурсами		4. Кількість працівників (з відповідними якісними характеристиками), які потрібні для майбутнього цілеспрямованого виконання завдань суб'єкта господарювання.
Персонал		5. Підбір персоналу Сукупність спланованих дій по залученню співробітників з навичками і якостями, придатними для вирішення завдань, що виникають перед організацією.
Відкрита кадрова політика		6. Вид документу, в якому подаються короткі відомості про навчання, трудову діяльність та професійні успіхи й досягнення особи, яка його складає.
Планування людських ресурсів		7. Підприємства орієнтовані на створення певної корпоративної атмосфери, формування особливого духу причетності, а також для підприємств, що працюють в умовах дефіциту людських ресурсів.
Резюме		8. Колектив працівників або сукупність осіб, що здійснюють трудові функції на основі трудового договору (контракту); це особовий склад організації, що охоплює всіх найманих працівників, а також працюючих акціонерів і власників.
Підбір персоналу		9. Процес формування, розподілу та раціонального використання людських ресурсів з метою досягнення цілей і забезпечення ефективності діяльності суб'єкта господарювання.
Методи управління людськими ресурсами		10. Цілісна стратегія роботи з персоналом, яка визначає її генеральний напрям і принципові установки на довгу перспективу, об'єднує різні елементи і форми кадрової роботи, і має за ціль створення високопродуктивного і високопрофесійного колективу, здатного гнучко реагувати на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища

Кейс 4. Визначте, правильні чи неправильні твердження. Відповідайте «так» або «ні» на поставлені питання. Обґрунтуйте вашу думку

Номер	Питання	Відповідь	
		Так	Ні
1	Виконання тих чи інших функцій управління людськими ресурсами не залежить від того, на якій стадії розвитку знаходиться організація.		
2	У великих суб'єктах господарювання кадрова політика, як правило, офіційно декларується і детально фіксується у різних загальних документах: меморандумах, інструкціях, які регламентують найважливіші аспекти управління людськими ресурсами.		
3	Потреба в людських ресурсах обумовлюється стратегією розвитку суб'єкта господарювання, на яку впливає велика кількість як внутрішніх, так і зовнішніх чинників.		
4	В процесі підбору персоналу підприємству слід враховувати, що очікування і вимоги є не лише у роботодавця, але й у кандидата на посаду.		
5	При визначенні оптимального способу пошуку персоналу непотрібно враховувати розмір фінансових коштів, виділених на залучення персоналу, і категорію необхідного фахівця.		
6	Рекламне оголошення про наймання працівників повинно містити інформацію про ключові елементи роботи, необхідну кваліфікацію, місцезнаходження підприємства, рівні підпорядкування (кому підпорядковується претендент), передбачувану заробітну плату (ця інформація, як правило, вдвічі підвищує шанси на успіх).		
7	Наймання працівника на роботу завершується обговоренням і оформленням трудового договору (контракту) та виданням наказу про прийняття на роботу.		
8	При укладенні трудового договору може бути обумовлене угодою сторін випробування з метою перевірки відповідності працівника роботі, яка йому доручається.		
9	Група людей це завжди команда		
10	Формуванню згуртованої команди сприяє наявність у її членів таких якостей, як уміння знайти спільні погляди, загальні цінності та інтереси, уміння слухати, чіткість і ясність позицій, готовність допомагати іншим, прагнення уникнути конфліктів.		

Кейс 5. Між двома підлеглими середнього рівня управління виник конфлікт, який заважає їм успішно працювати. Кожен з них окремо звернувся до вас з проханням розібратися та підтримати його.

Оберіть та обґрунтуйте свій варіант поведінки в цій ситуації:

а) запобігти конфлікту на роботі, а конфліктні взаємини порекомендувати вирішувати поза роботою;

б) попросити розібратися з конфліктом спеціалістів лабораторії соціологічних досліджень або іншого підрозділу служби управління персоналом, до чиїх обов'язків має відношення ситуація, що виникла;

в) особисто спробувати розібратися в мотивах конфлікту та знайти прийнятний для обох сторін варіант примирення;

г) з'ясувати, хто з членів колективу є авторитетом для співробітників та спробувати через нього вплинути на них.

Індивідуальна самотійна робота. Виконання індивідуального завдання на тему: «Підприємницька ідея та її реалізація».

Література: [4; 5; 6; 7; 8; 9; 11; 12; 21; 27].

Тема 6. МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДИЗАЙН ДІЯЛЬНОСТІ

Мета: дослідити зміст, принципи та сучасні моделі мотивації праці в підприємницькій

дизайн-діяльності, розкривши структуру заробітної плати, форми та системи її оплати, механізми регулювання, проблеми стимулювання праці та роль тарифних і договірних угод у формуванні ефективної мотиваційної політики підприємства.

Питання для обговорення:

1. Заробітна плата як основа системи мотивації на підприємстві .
2. Тарифна система оплати праці.
3. Форми та системи оплати праці.
4. Механізм регулювання заробітної плати.

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс 1. Визначте основні принципи побудови системи мотивації.

Заповніть таблицю в шаблоні.

Принцип	Сутність
об'єктивність	
Передбачуваність	
Адекватність	
Своєчасність	
Значимість	
справедливість і прозорість	

Сформулюйте власне визначення поняття мотивація. Мотивація – це ....

Кейс 2. Ідентифікуйте системи та форми заробітної плати.

Заповніть таблицю в шаблоні.

Система (форма)	Характеристика
Почасова	
Пряма почасова	
Почасова преміальна	
Відрядна	
Пряма відрядна	
Відрядно преміальна	
Відрядно прогресивна	
Акордна	

Кейс 3. У таблиці поміщені ключові поняття та їхні визначення. Встановіть, якому поняттю ліворуч відповідає наведене праворуч визначення, вказавши потрібний номер.

Поняття	Номер	Визначення
Форми оплати праці		Система оплати праці, за якої певна частина заробітку ставиться в залежність від особистих заслуг і загальної ефективності роботи підприємства. Під час визначення розміру оплати праці враховується значущість працівника, його здатність досягнути певних цілей щодо розвитку організації (фірми), а не лише стаж, кваліфікація чи професійна майстерність
Система оплати праці		Система оплати праці, що ґрунтується на принципі часткового розподілу зароблених колективом коштів між працівниками згідно з прийнятими співвідношеннями (коефіцієнтами) в оплаті праці різної якості (залежно від кваліфікації, посади, спеціальності працівників тощо).
Тарифна ставка		Заробітна плата нараховується за задалегідь встановленими розцінками за кожну одиницю виконаної роботи
Додаткова заробітна плата		Форма оплати праці, при якій оплата праці працівника нараховується виходячи з встановлених посадових окладів або тарифних сіток за фактично відпрацьований час.
Єдина тарифна сітка (ЄТС)		Способи встановлення залежності розміру заробітної плати працівників від витраченого ними суспільно необхідної праці за допомогою сукупності показників, що відображають результати праці і фактично витрачений час. Існують погодинна і відрядна форми оплати праці.
Безтарифна система оплати праці		Визначає абсолютний розмір оплати для різноманітних груп працівників за одиницю робочого часу, який виражений у вартісній формі.
Почасова форма оплати праці		Сукупність тарифних розрядів робіт (професій, посад), визначених у залежності від складності робіт і кваліфікаційних характеристик працівників за допомогою тарифних коефіцієнтів
Тарифна система		Спосіб обчислення розміру заробітної плати, яка підлягає виплаті працівнику за результати витраченої ними суспільно необхідної праці.
Гнучка система оплати праці		Організаційно-правовий інструмент обґрунтування диференціації заробітної плати працівників різних суб'єктів господарювання. Тарифна система призначена для забезпечення відтворення робочої сили в умовах різноманіття форм господарювання, формування і розвитку ринку праці.
Відрядна форма оплати праці		Винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи, винахідливість, за особливі умови праці. Вона включає доплати, надбавки, гарантії та компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством; премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій

Кейс 4. Визначте, правильні чи неправильні твердження. Відповідайте «так» або «ні» на поставлені питання. Обґрунтуйте вашу думку

Номер	Питання	Відповідь	
		Так	Ні
1	Основою формування заробітку працівника є тариф, який доповнюється різними преміями, доплатами, надбавками.		
2	сутністю безтарифної системи оплати праці є розподіл колективного заробітку за задалегідь встановленими коефіцієнтами оцінювання праці різного рівня складності.		
3	Кожна з форм оплати праці підрозділяється на кілька систем, що дозволяють врахувати особливості організації та умов праці на конкретних ділянках роботи.		
4	Якщо, відповідно до кваліфікаційного довідника, посада може бути зайнята фахівцем як з вищою, так і з середньою спеціальною освітою, то питання про установлення розряду вирішує підприємство.		
5	Співвідношення між окремими складниками, їх частка в загальній сумі визначають розмір заробітної плати.		
6	Призначення будь-якої системи мотивації полягає в такому: спонукати працівників працювати на результат; реалізувати стратегію зростання підприємства; дати можливість більш ефективним працівникам заробляти більше; підвищити ефективність виробництва за рахунок ефективності		

	роботи співробітників; створити прозору об'єктивну систему оцінки кожного працівника .		
7	Стимулювання праці або управління мотивацією на підприємстві - тактика вирішення проблем підвищення ефективності праці, яка спонукає працівників краще працювати за рахунок задоволення їх потреб.		
8	Систему мотивації праці формують постійні та змінні елементи оплати праці, пільги і чинники нематеріальної мотивації		
9	Фонд заробітної плати підприємства не містить виплати соціального характеру.		
10	Тарифи, встановлені державою, носять обов'язковий характер для підприємств приватної форми власності.		

Кейс 5. Охарактеризуйте державний механізм регулювання заробітної плати. Презентуйте результати завдання.

Оцінка презентації проводиться за такими критеріями:

- відповідність змісту поставленому завданню;
- творчий підхід до підготовки завдання;
- оформлення завдання;
- дотримання регламенту;
- якість доповіді;
- відповіді на додаткові питання.

Індивідуальна самостійна робота. Виконання індивідуального завдання на тему: «Підприємницька ідея та її реалізація».

Література: [4; 5; 6; 7; 8; 9; 11; 12; 21; 27].

Тема 7. ДІЛОВА ЕТИКА В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДИЗАЙН-ДІЯЛЬНОСТІ

Метою вивчення теми є формування у студентів таких професійних компетентностей: знання принципів етики та ділової етики, а також умінь і навичок підготовки та проведення ділових зустрічей та іміджу ділової людини.

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс 1. Охарактеризуйте принципи ділового протоколу.

Етичні принципи ділового протоколу	Характеристика

Сформулюйте власне визначення поняття діловий протокол. Діловий протокол це ....

Кейс 2. Визначте власну підготовленість до ведення переговорів. Запропонуйте заходи для підвищення вашої підготовленості до проведення переговорів

Слід дати відповіді на запитання тесту, обробити результати і визначити власні уміння вести переговори. Потрібно уважно прочитати запитання. Якщо Ви відносно своєї поведінки можете сказати «згоден», то слід поставити «+» навпроти відповідного номера в опитувальному листі; якщо більше підходить «не згоден», то «-». Відповідати необхідно швидко, не

роздумуючи, оскільки важлива саме перша реакція. При обробці результатів слід підрахувати кількість відповідей, які збігаються з контрольними.

Оцінювання результатів: за кожен відповідь, що збігається з контрольною, слід зарахувати 1 бал.

Контрольні відповіді: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 14, 15, 16 – ні; 8, 10, 11, 12, 13 – так.

Сума балів від 0 до 5 – Ви ще неготові до ведення переговорів. Вам слід добре попрацювати.

Сума балів від 6 до 11 – у цілому Ви готові до ведення переговорів, але є ймовірність того, що під час переговорного процесу виявлятимуться власні риси характеру. Слід працювати над собою, вчитися тримати себе в руках.

Сума балів від 12 до 16 – Ви маєте високу підготовку до ведення переговорів та можете їх легко проводити. Але слід мати на увазі, партнери можуть зробити висновки, що Ви не щирі.

Тест «Чи вмієте Ви вести переговори?»

1. Чи трапляється так, що Вас дивують реакції людей, із якими Ви зустрічаєтесь вперше?
2. Чи маєте Ви звичку закінчувати фрази, початі Вашим співрозмовником, оскільки Вам здається, що Ви вгадали його думку, а говорить він дуже повільно?
3. Чи часто Ви скаржитися, що Вам не дають усього необхідного для того, щоб успішно закінчити доручену роботу?
4. Якщо критикують думку, яку Ви розділяєте, або колектив, у якому Ви працюєте, чи заперечуєте Ви (або хоча б виникає у Вас таке бажання)?
5. Чи здатні Ви передбачати, чим займатиметесь в найближчі шість місяців?
6. Якщо Ви потрапляєте на нараду, де є незнайомі Вам люди, чи прагнете приховати власну думку з обговорюваних питань?
7. Чи вважаєте Ви, що в будь-яких переговорах завжди хтось стає переможцем, а хтось обов'язково програє?
8. Чи говорять про Вас, що Ви наполегливі та цілеспрямовані?
9. Чи вважаєте Ви, що на переговорах завжди слід просити удвічі більше того, що Ви хочете отримати?
10. Чи складно Вам приховати поганий настрій, наприклад, коли Ви граєте з приятелями в карти і програєте?
11. Чи вважаєте Ви необхідним категорично заперечити тому, хто на нараді висловив думку, протилежну Вашій?
12. Чи неприємна Вам часта зміна діяльності?
13. Чи обіймаєте Ви ту посаду і отримуєте таку заробітну плату, які поставили для себе за мету кілька років тому?
14. Чи вважаєте Ви допустимим користуватися слабкими сторонами інших заради досягнення своєї мети?
15. Чи впевнені Ви в тому, що можете легко знайти аргументи, здатні переконати інших у Вашій правоті?
16. Чи старанно Ви готуєтесь до зустрічей і нарад, у яких Ви маєте взяти участь?

Кейс 3. Проаналізуйте ситуацію, дайте відповідь для вирішення конкретної ситуації, обґрунтуйте свою відповідь.

У самий напружений період у колективі дизайн-студії допущений непорядний вчинок, зроблена серйозна помилка. Світу невідомий винуватець. Однак необхідно його виявити і покарати. Що застосувати в даній ситуації?

- А. Зупинити з'ясування фактів до закінчення роботи.
- Б. Підозрюваних викликати до себе, запропонувати назвати винних.
- В. Запропонувати обговорити цю подію адміністрації.
- Г. Провести з цього приводу збору колективу.

Потреби споживачів		
Прийняття рішення щодо придбання товару		

Кейс 2.

Позитивно чи негативно на вплинуть на ситуацію в дизайн-діяльності такі демографічні зміни:

- а) старіння нації;
- б) збільшення кількості працюючих жінок;
- в) збільшення кількості молодих спеціалістів;
- г) зростання кількості молодих сімей.

Кейс 3.

Проаналізуйте, які чинники зовнішнього середовища (економічні, соціально-культурні, політико-правові, технологічні, природно-географічні) впливають на діяльність підприємства, запропонованого Вами в бізнес-плані.

Кейс 4

Проаналізуйте вплив чинників макро- і мікро маркетингового середовища на діяльність вищого навчального закладу Луцький національний технічний університет. Зазначте, які з них матимуть позитивний, а які негативний вплив на діяльність університету.

Кейс 5.

Сегментація ринку за подвійним стандартом. Події останніх років свідчать, що все більше компаній відмовляються від використання лише демографічних чинників при сегментації ринку. Від них не відмовилися зовсім, але використовують лише в поєднанні з психо-графічними і поведінковими чинниками. Наприклад, сьогодні американські компанії розробляють свої стратегії, товари і методи їх просування, орієнтуючись на два типи американських споживачів. Інколи цей підхід називають Tiffany/Wal-Mart (назва двох магазинів, що обслуговують заможних і незаможних споживачів).

В автомобільній промисловості деякі підрозділи компанії General Motors продали рекордну кількість нового автомобіля з класу «позашляховик», покликаною задовольнити потреби тих покупців, які згодні платити більше за особливі якості товару. У той самий час відділення GM Saturn пропонує рекордну кількість б/к автомобілів споживачам без особливих запитів, які надають перевагу низькій ціні.

Кампанія Gap's в своїх магазинах Banana Republic пропонує «привілейованим покупцям» джинси за ціною 50 дол. І вище, в той час як в магазинах Old Navy тієї ж компанії ці джинси продаються за ціною 20 дол. і нижче. Застосування такого «подвійного» стандарту продаж призвело до збільшення кількості магазинів, які торгують як новим одягом, так і одягом, який був у використанні. На цьому ж стандарті ґрунтується розмежування використання громадських телефонних ліній і мобільних телефонів для «привілейованих» клієнтів.

Характерною особливістю останніх років маркетингологи вважають підвищення рівня добробуту 5% самих заможних американців, в той час як середній рівень доходів населення в цілому не змінився, тобто багаті стали ще багатше, а бідні ще бідніше.

Дайте відповідь на такі питання:

1. Наведіть приклади використання подвійного стандарту в маркетингу.
2. Який вплив здійснює така практика на розробку стратегії маркетингу?
3. Які з чинників: географічні, демографічні, психографічні чи поведінкові - мають найбільше значення для сегментування ринку при застосуванні подвійного стандарту?

Кейс 6.

Виберіть останню модель мобільного телефону будь-якої марки, яка щойно з'явилась на ринку. Запропонуйте маркетингові заходи, які, на вашу думку, слід впровадити виробнику на

етапі виведення продукту на ринок, а також на етапі зростання (прогнозуючи, що попит на цю модель збільшуватиметься). Які методи конкурентної боротьби є найефективнішими? Відповідь обґрунтуйте.

Кейс 7.

American Express пропонує три класи «товару» за ціною green card – *100 фунтів* стерлінгів, gold card – *200 фунтів* стерлінгів, platinum card – *300 фунтів* стерлінгів.

Яку стратегію ціноутворення вибрала компанія American Express?

Чи вважаєте Ви цю стратегію ефективною?

Кейс 8.

Які чинники будуть, на Вашу думку, найважливішими для більшості вітчизняних покупців при виборі супермаркету для щоденних покупок? Назвіть п'ять чинників за порядком зменшення їх значущості. Відповідь аргументуйте.

Індивідуальна самотійна робота. Виконання комплексного практичного індивідуального завдання на тему: «Підприємницька ідея та її реалізація».

Література: [1; 2; 3; 4; 5; 9; 15].

Тема 9. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Мета: комплексне вивчення структури та функціонування фінансово-кредитної системи України шляхом аналізу державних фінансів, бюджетної та податкової системи, принципів оподаткування, а також організації кредитних відносин, банківської системи та діяльності небанківських фінансових установ.

Питання для обговорення:

1 Суть, структура та функції фінансів. Державний бюджет: доходи та видатки. Дефіцит бюджету, державний борг та шляхи їх покриття

2 Система оподаткування підприємницької діяльності

3 Основні види податків

4 Суть, принципи та види кредиту. Банківська система. Класифікація банків.

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс 1.

Охарактеризуйте функції державного бюджету.

Функція	Характеристика
Фіскальна	
Розподільча	
Стимулююча	
Контрольна	

Сформулюйте власне визначення державний бюджет. Державний бюджет це -

Кейс 2. Охарактеризуйте методи управління державним боргом

Метод	Характеристика
Конверсія	

Консолідація	
Рефінансування	

Кейс 3. У таблиці поміщені ключові поняття та їхні визначення. Встановіть, якому поняттю ліворуч відповідає наведене праворуч визначення, вказавши потрібний номер.

Поняття	Номер	Визначення
Управління державним боргом		Розгалужена система економічних відносин з приводу мобілізації та використання фондів грошових засобів (фінансових ресурсів)
Система оподаткування		Головний фінансовий план держави; централізований грошовий фонд, що перебуває у розпорядженні держави; грошове вираження збалансованості надходжень та видатків до державної казни.
Крива Лаффера		Сума державної позики, нагромадженої за увесь час існування країни.
Податкові пільги		Комплекс заходів уряду по погашенню і регулюванню суми державної позики, а також по залученню нових кредитів.
Податки		Сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів до бюджету, внесків у державні цільові фонди, що стягуються в установленому порядку. Законодавча база визначає принципи побудови системи оподаткування, диференціє податки.
Мито		Крива, що показує зв'язок між ставками оподаткування та податковими надходженнями в бюджет
Кредит		Повне або часткове звільнення від податків суб'єкта підприємницької діяльності відповідно до чинного законодавства.
Фінансова система		Обов'язкові відрахування до державного і місцевих бюджетів юридичними і фізичними особами
Державний борг		Встановлюється при вивезенні товарів через кордон або за транспортування іноземних товарів на території країни транзитом.
Державний бюджет		Система відносин з приводу акумуляції та використання тимчасово вільних грошових засобів на умовах платності та повернення у формі позичкового відсотка.

Кейс 4. Визначте, правильні чи неправильні твердження. Відповідайте «так» або «ні» на поставлені питання. Обґрунтуйте вашу думку

Номер	Питання	Відповідь	
		Так	Ні
1	Високі податкові ставки створюють для держави і підприємців ряд проблем (адже вони здатні підірвати зацікавленість підприємців у розвитку своєї справи).		
2	Рівність бюджетних надходжень досягається при різних за рівнем податкових ставках.		
3	Вивчення всього ланцюжка платежів і зборів свідчить про те, що реальними платниками виступають не суб'єкти підприємницької діяльності, а кінцевий споживач товарів, продукції, послуг.		
4	Механізм сплати ПДВ передбачає, що цей податок включається в усі види цін: у державні регульовані (фіксовані) та ринкові (вільні) ціни товарів, робіт, послуг.		
5	Несвоєчасне подання декларації про доходи фізичних осіб або внесення до неї неправильних даних тягне накладання штрафу розміром від шести до восьми неоподаткованих мінімумів доходів громадян.		
6	Ухвалення державного бюджету відбувається у формі розпорядження, яке затверджується Верховною Радою України		
7	У кожній країні основу державних фінансів становить бюджет, а точніше - бюджетна система, яка включає державний бюджет і бюджет відповідних адміністративних одиниць.		

8	Контроль за використанням коштів Державного бюджету України від імені Верховної Ради України здійснює Рахункова палата		
9	Пріоритетність державного регулювання та підтримки підприємництва в умовах війни зумовлює необхідність переходу від прямого адміністративного сприяння до формування сприятливого економічного і соціального середовища щодо удосконалення механізмів та інструментів стимулювання розвитку суб'єктів бізнесу.		
10	В Україні діють різні ставки податку на додану вартість		

Кейс 5. Охарактеризувати поняття «фінанси». Визначити різницю між поняттями «фінанси» та «гроші».

Індивідуальна самостійна робота. Виконання індивідуального завдання на тему: «Підприємницька ідея та її реалізація».

Література: [4; 5; 6; 7; 8; 9; 11; 12; 21; 27].

Тема 10. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДИЗАЙН-ДІЯЛЬНОСТІ

Мета: вивчення ролі та значення інформаційного забезпечення в підприємницькій дизайн-діяльності, включаючи структуру, функції та властивості інформаційних систем, інтегрованих економічних інформаційних систем, систем підтримки прийняття рішень і застосування сучасних інформаційних технологій для ефективного управління підприємством.

Питання для обговорення:

1. Місце і значення інформаційного забезпечення в підприємстві.
2. Особливості інформації при прийнятті рішень у підприємстві.
3. Використання інформаційних комп'ютерних технологій в підприємстві.

Методичні вказівки

Виконайте завдання кейсу, подайте свою відповідь у друкованому вигляді у файлах Word або Excel або PowerPoint, або зробіть фото написаної вручну відповіді. Приєднайте файл з відповіддю (або надайте лінк з посиланням цей файл на віддаленому диску) на сторінку даної дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle (<https://mdl.lntu.edu.ua/>), що відповідає практичному завданню за даною темою.

Кейс 1.

Охарактеризуйте негативні явища в потоках інформації. Дайте власне визначення поняття інформація.

Явище	Характеристика
Паралельність надходження однакової інформації	
Відсутність єдності при формуванні інформації	
Повторюваність інформації	
Запізнення інформації	
Відсутність систематизованої облікової інформації	
Недостатня надійність і повнота інформації	
Зайві обсяги інформації	
Непорівнянність інформації	

Сформулюйте власне визначення поняття інформація. Інформація це -

Кейс 2. Охарактеризуйте принципи створення і забезпечення автоматизованих управлінських інформаційних систем і технологій.

Кейс 3. У таблиці поміщені ключові поняття та їхні визначення. Встановіть, якому поняттю ліворуч відповідає наведене праворуч визначення, вказавши потрібний номер.

Поняття	Номер	Визначення
Управлінська інформація		1. Обчислювальні системи, які забезпечують спільну діяльність багатьох управлінських працівників у межах однієї організації, одного проекту, однієї сфери інформаційної діяльності при використанні тих же інформаційно-обчислювальних ресурсів.
Економічна інформація		2. Інтегрована звітна система, яка призначена для допомоги менеджерам у плануванні, здійсненні та контролі діяльності суб'єкта господарювання. Вона готує звіти на основі даних, отриманих із багатьох систем здійснення операцій та з зовнішнього оточення суб'єкта господарювання.
Елементи системи інформаційного забезпечення		3. Комп'ютерні системи, що допомагають прийняттю рішень, зв'язаних з неструктурованими проблемами, шляхом взаємодії з даними й аналітичними моделями.
Персональні комп'ютери		4. Знання про особливий факт, подію або ситуацію; сукупність відомостей, повідомлень про господарську (комерційну) діяльність підприємств та їх зовнішнє середовище; повідомлення, що дозволяє усунути невизначеність значення в користувача про стан об'єкта, плинні події, розвиток системи.
Корпоративні комп'ютери		5. Система методів і способів збору, передачі, нагромадження, обробки, збереження, подання й використання інформації на основі застосування технічних засобів.
Управлінська інформаційна система		6. Обчислювальні системи, всі ресурси яких цілком спрямовані на забезпечення діяльності одного автоматизованого робочого місця (АРМ) управлінського працівника.
Системи підтримки прийняття рішень		7. Сукупність відомостей, що відображають відносини і процеси, пов'язані з виробництвом, розподілом, обміном та споживанням матеріальних і нематеріальних благ.
Основні компоненти СППР		8. Сукупність відомостей про процеси, що відбуваються всередині організації та її оточенні, які служать основою прийняття управлінських рішень.
Інформація		9. Устаткування; програмне забезпечення; дані; моделі; людські ресурси (праця менеджера).
Інформаційна технологія		10. Інформація, носії інформації (матеріальні предмети, на яких фіксується інформація), канали руху інформації (комунікації) та технічні засоби перетворення інформації.

Кейс 4. Визначте, правильні чи неправильні твердження. Відповідайте «так» або «ні» на поставлені питання. Обґрунтуйте вашу думку

Номер	Питання	Відповідь	
		Так	Ні
1	Основою прийняття управлінських рішень є своєчасна і повна інформація про ситуацію, яка вимагає вирішення проблеми, про цілі управлінської діяльності та можливі наслідки.		
2	Інформація не є основою процесу управління, предметом праці управлінських працівників.		

3	Обсяг, характер і потоки інформації не визначають склад та взаємодію структурних підрозділів.		
4	Зайва й недостовірна інформація викликає ускладнення у взаємодії структурних підрозділів суб'єкта господарювання.		
5	Сучасний користувач діє в зручному для нього інформаційно-оперативному середовищі, що дозволяє обробляти різноманітну за змістом і видом інформацію в єдиному комплексі, який називається інтегрованою системою обробки інформації.		
6	Раціоналізація не впливає на упровадження СППР та ЕС в повсякденній діяльності управлінців.		
7	У складі комплексу технічних засобів забезпечення інформаційних технологій виділяють засоби комп'ютерної техніки та засоби організаційної техніки.		
8	Сферою використання корпоративних комп'ютерів є реалізація інформаційних технологій забезпечення управлінської діяльності у великих суб'єктах господарювання, організація різних інформаційних систем, які обслуговують велику кількість користувачів у межах однієї функції (біржові та банківські системи, бронювання й продаж квитків для надання транспортних послуг населенню тощо).		
9	Непрограмовані (неструктуровані, евристичні) рішення виникають, коли неможливо дати попередню специфікацію більшої частини процедур ухвалення рішення.		
10	Використання інформаційних аналітичних систем дає можливість підвищити ефективність управління суб'єктом господарювання (зокрема планування) на основі оперативного збору інформації, обробки статистичної та експертної інформації, а також наступного прийняття рішень за допомогою вбудованих у системи процедур їх прийняття.		

Кейс 5. Ідентифікуйте й опишіть чотири рівні організаційної ієрархії. Вкажіть, які типи інформаційних систем обслуговують кожен рівень.

3. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів ступеня бакалавра з даної навчальної дисципліни може включати такі форми:

- поглиблене опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- виконання групових завдань, ситуаційних вправ, кейсів, практичних завдань, передбачених на самостійне вивчення дисципліни;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання (яке може передбачати написання есе, статті, тез доповідей на наукову конференцію тощо за тематикою дисципліни та з урахуванням тематики бакалаврської роботи здобувача);
- систематизація вивченого матеріалу перед виконанням модульної роботи;
- підготовка до поточного контролю;
- інші види самостійної роботи, спеціальні для конкретної теми дисципліни, враховуючи наукові інтереси здобувача.

Виконання самостійної роботи здійснюється за усіма темами, в рамках часу відведеного на самостійну роботу та може передбачати поглиблене опрацювання принаймні одного додаткового питання по кожній темі із запропонованого переліку або вибір та узгодження з викладачем іншого питання:

3.1. Питання для самостійної роботи

Тема 1.

1. Розкрийте поняття бізнес і підприємництво.
2. Які ознаки та принципи підприємницької діяльності?

3. Які функції підприємництва?
4. Які є моделі підприємництва?
5. Якими нормативно-правовими актами регулюється підприємницька діяльність в Україні?
6. Назвіть суб'єкти і об'єкти підприємницької діяльності?
7. За яких умов згідно законодавства України громадянин визнається суб'єктом господарювання?
8. Хто відноситься до суб'єктів мікро підприємництва, малого, середнього та великого підприємництва?
9. Охарактеризуйте внутрішнє та зовнішнє середовище суб'єкта господарювання.
10. Розкрийте сутність основних характеристики зовнішнього середовища.

Тема 2.

1. Підприємство як організаційна форма господарювання.
2. Які виділяють види підприємств в Україні залежно від форм власності, передбачених законом?
3. Які особливості правового статусу унітарних і корпоративних підприємств?
4. Які є організаційно-правові форми господарювання згідно законодавства України?
5. Які є види господарських товариств згідно законодавства України?
6. Які є види підприємств колективної власності?
7. Як в законодавстві України трактується приватне підприємство, фермерське господарство?
8. Як в законодавстві України трактується підприємство з іноземними інвестиціями, іноземне підприємство?
9. Що таке об'єднання підприємств? Які є їх види згідно законодавства України?
10. Які є організаційно-правові форми об'єднань підприємств згідно законодавства України?
11. Як в законодавстві України трактується асоційовані підприємства (господарські організації), холдингова компанія?
12. Які є основні види господарської діяльності?

Тема 3.

1. Які виділяють стадії та етапи створення власної справи?
2. Розкрийте поняття «підприємницька ідея». Які є джерела ідей для бізнесу?
3. Які етапи процедури державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи – підприємця в Україні?
4. Які органи здійснюють державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань?
5. Які функції здійснює державний реєстратор?
6. Які документи подаються для державної реєстрації фізичної особи підприємцем?
7. Охарактеризуйте державну підтримку розвитку підприємницької діяльності в Україні в період війни.

Тема 4.

1. Які виділяють стадії та етапи створення власної справи?
2. Розкрийте поняття «підприємницька ідея». Які є джерела ідей для бізнесу?
3. Які етапи процедури державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи – підприємця в Україні?
4. Які органи здійснюють державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань?
5. Які функції здійснює державний реєстратор?
6. Які документи подаються для державної реєстрації фізичної особи підприємцем?
7. Охарактеризуйте державну підтримку розвитку підприємницької діяльності в Україні в період війни.

Тема 5.

1. Розкрийте суть управління людськими ресурсами.
2. Які підсистеми включає система управління людськими ресурсами?
3. Як змінюються функції управління людськими ресурсами відповідно до стадій розвитку організацій?
4. Охарактеризуйте методи управління персоналом.
5. Розкрийте суть та завдання кадрової політики у бізнесі.
6. Охарактеризуйте зовнішні та внутрішні чинники, що визначають кадрову політику суб'єкта господарювання.
7. Який взаємозв'язок кадрової політики зі стратегією розвитку суб'єкта господарювання?
8. В чому суть планування персоналу підприємства?
9. Які є джерела набору персоналу?
10. Які традиційні етапи відбору персоналу в організацію?
11. Розкрийте поняття «колектив», «група», «команда».
12. Які основні відмінності між групами і командами?
13. Які етапи формування команди?
14. Які умови необхідні для формування згуртованої команди?
15. Які є загальні характеристики високоефективних команд?

Тема 6.

1. Що таке мотивація та стимулювання, які між ними відмінності.
2. Які форми мотивації ви знаєте?
3. Назвіть складові заробітної плати.
4. Які виклади включають надбавки до заробітної плати? Які є джерела заробітної плати?
5. Які складові тарифної системи оплати праці?
6. Які системи включає почасова форма оплати праці?
7. Які системи включає відрядна форма оплати праці?
8. В чому особливість безтарифної системи оплати праці?
9. Яка інституція визначає розмір заробітної плати в Україні?
10. Назвіть суб'єкти генеральної угоди.

Тема 7.

1. Розкрийте поняття етики та ділової етики.
2. Які принципи ділової етики?
3. Розкрийте поняття «етикет» і «діловий етикет».
4. Що таке «діловий протокол»? Які етичні принципи ділового протоколу?
5. Розкрийте суть та особливості ділового спілкування.
6. Які є форми колективного обговорення проблем?
7. Що таке «публічний виступ»?
8. Які основні моменти підготовки та проведення ділових зустрічей?
9. Охарактеризуйте структурні елементи переговорів.
10. Розкрийте суть іміджу.
11. Назвіть та охарактеризуйте чинники формування іміджу?

Тема 8.

1. Розкрийте сутність маркетингу. На яких принципах ґрунтується маркетинг?
2. Які завдання і функції маркетингу?
3. Розкрийте суть та основні завдання маркетингових досліджень.
4. Назвіть і охарактеризуйте основні етапи проведення маркетингових досліджень.
5. Які є види маркетингових досліджень?
6. Які є види даних, що покладені в основу маркетингових досліджень?
7. Які переваги та недоліки застосування первинної та вторинної інформації? Назвіть

джерела маркетингової інформації.

8. Охарактеризуйте методи збору маркетингової інформації, назвіть їх переваги та недоліки.

9. Які правила розробки листів опитування (анкет)?

10. Що таке комплекс маркетингу? Які основні елементи комплексу маркетингу?

11. Охарактеризуйте маркетинг-мікс за концепцією «7 Р».

12. Розкрийте сутність маркетингової товарної політики. Товар з позиції маркетингу.

Дайте визначення поняттю «нові товари».

13. Наведіть маркетингову класифікацію товарів?

14. Охарактеризуйте споживчі товари та товари виробничо-технічного призначення.

15. Розкрийте поняття товарної номенклатури та асортименту товару.

16. Що таке конкурентоспроможність і якість товару?

17. Які етапи процесу розроблення нового товару?

18. У чому сутність концепції життєвого циклу товару та маркетингової стратегії на різних етапах життєвого циклу товару?

19. Що таке товарна марка, товарне ім'я, фірмовий знак, товарний знак?

20. Що собою представляє упаковка? Які існують види упаковки?

21. Що таке ціна? Розкрийте сутність маркетингової цінової політики.

22. Назвіть та поясніть функції, які виконує ціна в маркетингу.

23. Дайте характеристику маркетинговим методам ціноутворення.

24. Розкрийте алгоритм методики розрахунку ціни.

25. Які є маркетингові цінові стратегії.

26. Розкрийте суть та завдання маркетингової політики комунікацій.

27. Назвіть й охарактеризуйте основні та допоміжні засоби маркетингових комунікацій.

28. Розкрийте суть маркетингової політики розподілу.

29. Які функції каналів розподілу?

30. Розкрийте сутність понять «довжина», «рівень» та «ширина» каналу розподілу.

31. У чому полягає відмінність між оптовою та роздрібною торгівлею?

32. Розкрийте сутність мерчандайзингу та маркетингової логістики.

Тема 9.

1. Охарактеризувати поняття «фінанси». Визначити різницю між поняттями «фінанси» та «гроші».

2. Назвати функції фінансів, дати їм характеристику.

3. Назвати види джерел фінансування діяльності підприємства. Охарактеризувати їх складові.

4. Що таке податки? Навести приклади.

5. Назвати та охарактеризувати функції податків.

6. Назвати основні елементи системи оподаткування та охарактеризувати їх.

7. Чим відрізняються суб'єкти оподаткування від суб'єктів податкових правовідносин?

8. За якими ознаками класифікують податки?

9. Назвати та охарактеризувати основні види податків. Які існують методи стягнення податків?

10. Що таке державний бюджет України?

Тема 10.

1. Розкрийте поняття інформації та основні вимоги до її якості.

2. Розкрийте суть системи інформаційного забезпечення.

3. Які є елементи системи інформаційного забезпечення?

4. Які показники якості інформації?

5. Які основні завдання інформаційної системи підприємства?

6. Які основні функції інформаційної системи підприємства?

7. Які завдання потрібно вирішити при створенні інформаційної системи.

8. Розкрийте суть економічної інформації.
9. Які основні функції економічної інформаційної системи?
10. Які принципи побудови ефективних економічних інформаційних систем?
11. Розкрийте суть інформаційних технологій та їх структуру.
12. Розкрийте суть системи підтримки прийняття рішень.

Індивідуальне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання з дисципліни «Підприємницька дизайн діяльність» є елементом самостійної роботи здобувача, яка виконується упродовж семестру. Його виконання є обов'язковою умовою вивчення дисципліни та отримання позитивної оцінки. Комплексне практичне індивідуальне завдання вноситься як окремий заліковий модуль з дисципліни. Виконання комплексного практичного індивідуального завдання оцінюється за 100-бальною шкалою.

Метою виконання комплексного практичного індивідуального завдання є оволодіння навичками організації та ведення діяльності у сфері медіабізнесу. Індивідуальне завдання захищається під час семестру у години, виділені для індивідуальної роботи. При виконанні та оформленні індивідуального завдання студент може використовувати наявну базу науково-популярні бібліотечні ресурси ЛНТУ, законодавчу базу, інтернет-ресурси, звертатися за порадами до інших викладачів тощо.

Виконання ІЗ покликане розвинути у здобувачів навички самостійної роботи, систематизації знань, поглибленого вивчення проблематики сфери медіабізнесу, узагальнення методів бізнес-планування, закріплення теоретичних знань та практичне застосування знань з навчальної дисципліни; при його виконанні та оформленні здобувач використовує комп'ютерну техніку.

Формою виконання індивідуальне завдання може бути написання тез на міжнародну чи всеукраїнську науково-практичну конференцію, або наукової статті для подання до друку у вітчизняному фаховому виданні або міжнародному періодичному виданні з економічних наук на тему, яка відповідає одній з тем дисципліни «Підприємницька дизайн-діяльність».

Завдання. Сформулювати бізнес-ідею та розробити бізнес-план її реалізації.

Покрокова інструкція складання бізнес-плану

1. **Визначте цілі.** Насамперед окресліть свої цілі та завдання. Які продукти чи послуги ви пропонуватимете? Яких клієнтів і в яких регіонах будете обслуговувати? Якою буде ваша конкурентна перевага?
2. **Вивчіть ринок.** Проведіть аналіз ринку та визначте потреби клієнтів. Це один із ключових кроків, який допоможе знайти вашу цільову аудиторію та зрозуміти її потреби.
3. **Детально опишіть свій продукт або послугу.** Зосередьтеся на особливостях і характеристиках. Важливо вказати, чим ваша пропозиція відрізняється від конкурентів.
4. **Розробіть маркетингову стратегію.** У бізнес-плані потрібно вказати маркетингову стратегію, яка допоможе привабити клієнтів і збільшити продажі. Крім того, важливо написати, які канали маркетингу ви будете використовувати, проаналізувати очікувані витрати й результат.
5. **Складіть фінансовий план.** Він має містити прогноз продажів, витрати та прибуток. Наприклад, потрібно роз'яснити, які будуть потрібні інвестиції та які ви прогнозуєте фінансові показники, такі як прибуток, витрати, рентабельність. Це один із найважливіших кроків.

6. **Ризики й управління ними.** Тут потрібно перелічити можливі загрози для бізнесу та способи протистояти їм.
7. **Організаційна структура та менеджмент.** Опишіть у бізнес-плані структуру та місію компанії, вкажіть ролі та зони відповідальності, організаційну культуру, політику управління персоналом.
8. **Додатки.** Тут потрібно навести додаткову інформацію, яка допоможе пояснити ключові пункти бізнес-плану. Наприклад, це можуть бути рекламні матеріали, відгуки цільової аудиторії, можливі патентні заявки тощо.

Варто зазначити, що конкретні пункти можуть відрізнятися залежно від самої бізнес-ідеї та цілей бізнес-плану. Важливо зробити матеріал, який буде зрозумілим, логічним і детально висвітлюватиме ключові аспекти вашого бізнесу.

Структура бізнес плану

Титульний аркуш:

- назва проекту чи організації;
- дані про керівника проекту;
- дата складання;
- сума інвестицій та кредитів тощо;
- інформація про розробника плану.

Резюме:

- [головна ідея](#) продукту та компанії в деталях;
- конкурентні переваги;
- організація виробництва;
- необхідний обсяг інвестицій;
- гарантії отримання прибутку та повернення інвестицій;
- запланована виручка від продажів за певний період;
- термін окупності;
- стратегія просування;
- кількість вкладених власних коштів;
- чи зареєстрована ТМ та інше.

Резюме пишеться в останню чергу. Але розташовувати його обов'язково потрібно на початку.

Опис галузі та компанії:

- місія і ціль компанії;
- засновник та керівник компанії;
- структура компанії;
- історія виникнення продукту;
- місце компанії на ринку (заплановане чи існуюче);
- головні конкуренти (прямі та непрямі) та їхні продукти;
- слабкі та сильні сторони конкурентів, шляхи їх просування;
- темп розвитку ринку;
- SWOT-аналіз підприємства (сильні та слабкі сторони, можливості для розвитку та загрози чи ризики).

Опис послуг (товарів):

- фотографія чи ескіз;
- назва;
- характеристика продукту чи послуги, його користь для споживача;
- документи для продажу;
- умови пакування, транспортування, зберігання та використання;

- гарантія та обслуговування клієнтів;
- термін використання та утилізація.

Маркетинговий план:

- хто буде реалізовувати товар - виробник, магазини, кав'ярні тощо;
- цільова аудиторія (хто буде купувати);
- ціноутворення;
- запланований обсяг продажів;
- шляхи досягнення очікуваного рівня продажів;
- контент для блога та кожної соцмережі, де плануєте завести акаунт;
- вид, структура та спосіб створення сайту для онлайн присутності. Якщо у вас немає великого стартового капіталу та багато вільного часу, зверніть увагу на конструктор сайтів Weblium. В ньому кожен може легко зробити ефективний сайт без навичок програмування;

- бюджет на рекламу: як його розраховали, скільки грошей у місяць треба витратити на просування, як будете відслідковувати ефективність рекламних заходів, які КРІ (ключові показники ефективності) тощо.

План виробництва:

- максимальна кількість продукції, яку можливо виготовляти впродовж певного періоду (місяць, квартал, рік);
- бюджет на працівників - кількість працюючих, розмір зарплати кожного та можливість залучення підрядників;
- вартість обладнання, амортизація;
- перелік сировини з цінами;
- скільки коштують будівлі - склад та місце виробництва;
- постійні та змінні витрати;
- собівартість продукції.

Організаційний план:

- форма власності;
- розташування підприємства - офіс, склад, виробництво, точки продажу;
- основні фахівці підприємства, інвестори та директор;
- взаємодія підрозділів між собою (ієрархія);
- строки реалізації проекту.

Фінансовий план:

- звіт чи план витрат на підготовчий та основний періоди;
- розрахунок розміру податків;
- очікуваний прибуток;
- звіт про прибутки і збитки;
- термін окупності;

Оцінка ефективності проекту:

- внутрішня норма прибутковості (процентна ставка, яка описує рентабельність інвестиції);
- індекс рентабельності (чим більше значення цього показника, тим вище віддача грошової одиниці, інвестованої в даний проект);
- чиста поточна вартість проекту або NPV (чиста поточна вартість);
- точка беззбитковості (за якої виручки прибуток дорівнюватиме нулю й покрити операційні витрати бізнесу).

Гарантії і ризики компанії:

- усі потенційні ризики та загрози;
- заходи, які захищають ваш бізнес від загроз;

42. Розкрийте поняття «етикет» і «діловий етикет».
43. «Діловий протокол», етичні принципи ділового протоколу.
44. Розкрийте суть та особливості ділового спілкування.
45. Форми колективного обговорення проблем.
46. Основні етапи підготовки та проведення ділових зустрічей.
47. Охарактеризуйте структурні елементи переговорів.
48. Розкрийте суть іміджу.
49. Назвіть та охарактеризуйте чинники формування іміджу.
50. Розкрийте сутність маркетингу, принципи маркетингу.
51. Завдання і функції маркетингу.
52. Розкрийте суть та основні завдання маркетингових досліджень.
53. Назвіть і охарактеризуйте основні етапи проведення маркетингових досліджень.
54. Види маркетингових досліджень.
55. Переваги та недоліки застосування первинної та вторинної інформації. Назвіть джерела маркетингової інформації.
56. Охарактеризуйте методи збору маркетингової інформації, назвіть їх переваги та недоліки.
57. Комплекс маркетингу, основні елементи комплексу маркетингу.
58. Охарактеризуйте маркетинг-мікс за концепцією «7 Р».
59. Розкрийте сутність маркетингової товарної політики. Товар з позиції маркетингу. Дайте визначення поняттю «нові товари».
60. Охарактеризуйте споживчі товари та товари виробничо-технічного призначення.
61. Розкрийте поняття товарної номенклатури та асортименту товару.
62. Конкуренстоспроможність і якість товару.
63. Етапи процесу розроблення нового товару.
63. Сутність концепції життєвого циклу товару та маркетингової стратегії на різних етапах життєвого циклу товару.
64. Товарна марка, товарне ім'я, фірмовий знак, товарний знак.
65. Розкрийте сутність маркетингової цінової політики.
66. Розкрийте суть та завдання маркетингової політики комунікацій.
67. Назвіть й охарактеризуйте основні та допоміжні засоби маркетингових комунікацій.
68. Розкрийте суть маркетингової політики розподілу.
69. Розкрийте сутність понять «довжина», «рівень» та «ширина» каналу розподілу.
70. Розкрийте сутність мерчандайзингу та маркетингової логістики.
71. Охарактеризувати поняття «фінанси». Визначити різницю між поняттями «фінанси» та «гроші».
72. Назвіть функції фінансів, дайте їм характеристику.
73. Назвати види джерел фінансування діяльності підприємства. Охарактеризувати їх складові.
74. Податки, їх види.
75. Назвіть та охарактеризуйте функції податків.
76. Назвіть основні елементи системи оподаткування та охарактеризуйте їх.
77. Ідентифікуйте відмінності суб'єктів оподаткування від суб'єктів податкових правовідносин.
78. Ознаки класифікації податків.
79. Назвіть та охарактеризуйте основні види податків. Методи стягнення податків.
80. Охарактеризуйте державний бюджет України
81. Розкрийте поняття інформації та основні вимоги до її якості.
82. Розкрийте суть системи інформаційного забезпечення.
83. Елементи системи інформаційного забезпечення.
84. Охарактеризуйте показники якості інформації.

85. Охарактеризуйте основні завдання інформаційної системи підприємства.
86. Охарактеризуйте основні функції інформаційної системи підприємства.
87. Охарактеризуйте завдання створення інформаційної системи.
88. Розкрийте суть економічної інформації.
89. Охарактеризуйте основні функції економічної інформаційної системи.
90. Охарактеризуйте принципи побудови ефективних економічних інформаційних систем.
91. Розкрийте суть інформаційних технологій та їх структуру.
92. Розкрийте суть системи підтримки прийняття рішень.

5. Методичне забезпечення

1. Ліпич Л.Г. Підприємницька дизайн-діяльність: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дизайн», галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн денної та заочної форм навчання. Луцьк : ВІП ЛНТУ, 2025. 160 с.
2. Ліпич Л.Г. Підприємницька дизайн-діяльність: методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дизайн», галузі знань 02 Культура і мистецтво 022 Дизайн денної та заочної форм навчання. Луцьк : ВІП ЛНТУ, 2026. 56 с.

6. Рекомендована література

1. Hill, S. and Roomi, M. A. (2022). Who Are the Entrepreneurs? In Hill, S., Ionescu-Somers, A., Coduras, A., Guerrero, M., Roomi, M.A., Bosma, N., Shay, J. (Ed.) Global Entrepreneurship Monitor 2021/2022 Global Report.
2. World Bank (2021). World Bank GDP per capita, accessed in October: <https://data.worldbank.org>.
3. Anshika, A., & Singla, A., 2022, Financial literacy of entrepreneurs: a systematic review, Managerial Finance
4. Baggen, Y., Lans, T., & Gulikers, J., 2021, Making entrepreneurship education available to all: Design principles for educational programmes stimulating an entrepreneurial mindset. Entrepreneurship Education & Pedagogy. Doi: 10.1177/2515127420988517.
5. Bastida, M., (2021), Women's entrepreneurship and self-employment, including aspects of gendered Corporate Social Responsibility, Brussels: Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs Directorate-General for Internal Policies.
6. Cohen, D., Hsu, D. K., & Shinnar, R. S., 2020, Identifying innovative opportunities in the entrepreneurship classroom: A new approach and empirical test, Small Business Economics, Advance online publication. Doi:10.1007/s11187-020-00387-z.
7. Dana, L. P., Gurau, C., Light, I., & Muhammad, N., 2020, Family, community, and ethnic capital as entrepreneurial resources: Toward an integrated model, Journal of Small Business Management, 58(5), pp. 1003-1029..
8. Fletcher, D. E., 2021, OECD Report: The Missing Entrepreneurs (2021): Policies for Inclusive Entrepreneurship and Self-Employment (No. 2021), OECD and European Commission.
9. Focacci, C. N., 2020, 'You reap what you sow': Do active labour market policies always increase job security? Evidence from the Youth Guarantee, European Journal of Law and Economics, 49(3), pp. 373-429.

10. Gimenez-Fernandez, E. M., Sandulli, F. D., & Bogers, M., 2020, Unpacking liabilities of newness and smallness in innovative startups: Investigating the differences in innovation performance between new and older small firms, *Research Policy*, 49(10), 104049.
11. Grunefeld, H., Prins, F. J., van Tartwijk, J., & Wubbels, T., 2021, Development of educational leaders' adaptive expertise in a professional development programme, *International Journal for Academic Development*, pp. 1-13.
12. Honig, B., & Samuelsson, M., 2021, Business planning by intrapreneurs and entrepreneurs under environmental uncertainty and institutional pressure, *Technovation*, 99. Doi: 10.1016/j.technovation.2020.102124.
13. Krueger, N., 2021, Beyond "getting asked to dance": Inclusive entrepreneurial ecosystems, In *The Palgrave Handbook of Minority Entrepreneurship*, pp. 117-135, Palgrave Macmillan, Cham.
14. Lackéus, M., 2020, Comparing the impact of three different experiential approaches to entrepreneurship education, *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 26, pp. 937-971. Doi:10.1108/IJEBR-04-2018-0236.
15. OECD/European Commission, 2020, Policy brief on recent developments in youth entrepreneurship, *OECD SME and Entrepreneurship Papers*, No. 19, OECD Publishing, Paris, available at: <https://doi.org/10.1787/5f5c9b4e-en>.
16. Pesquera Alonso, C., Muñoz Sánchez, P., & Iniesta Martínez, A., 2021, Youth Guarantee: Looking for Explanations, *Sustainability*, 13(10), 5561, available at: <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/10/5561/pdf>.
17. Stasielowicz, L., 2020, How important is cognitive ability when adapting to changes? A meta-analysis of the performance adaptation literature. *Personality and Individual Differences*, 166, 110178.
18. Ліпич Л.Г., Хілуха О.А., Кушнір М.А. Взаємозалежність підприємництва, інноваційності та компетентностей. Інтелект XXI". 2021.. №1. С.43-48. Видавничий дім «Гельветика».. Наукометрична база Indeks Copernicus. . DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2021-1.8>
19. Lypych, L., Khilukha, O., Kushnir, M., Volynets, I., & Shostak L. Sustainability, growth and entrepreneurial orientation of small innovative enterprises. *Law, Business and Sustainability Herald*. Volume 1 Issue 2. 2021. P.34-48. is an open-access, peer-reviewed scholarly e-journal. <http://lbsherald.org>. DOI: <http://doi.org/10.46489/lbsh.2021-1-2-3>
20. Оксана Полінкевич, Любов Ліпич. Управління підприємницькими системами в цифровій економіці в умовах сталого розвитку. Вісник Львівського університету. Серія економічна. 2022. Випуск 63. С. 224–234. *Visnyk of the Lviv University. Series Economics*. 2022. Issue 62. С. 18–28. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2022.63.0.6302>
21. Ліпич Л.Г., Хілуха О.А., Кушнір М.А., Волинець І.Г. Вплив розвитку ІТ-технологій на ланцюги створення вартості. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2023. Вип. 36. С. 165–173. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7759934>.
22. Ліпич. Любов. Цифрова бізнес-стратегія підприємства та її складові. Економічний форум. 2023. №2. с. 98-108 Економічний форум. 2023. №1. с. 106-113 DOI: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2023-2-14>.
23. Ліпич Любов, Хілуха Оксана, & Кушнір Мирослава. (2023). Вплив індустрії четвертої промислової революції на зміну бізнес-моделі підприємства. *Економічний форум*, 1(3), 119-127. DOI: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2023-3-15>. Офіційний
24. Lypych, L., Hurina, O., Karpenko, V., Vdovichena, O., Herylo, V. B2b marketing strategies: value creation, key customer acquisition and preservation. *Маркетингові стратегії b2b: створення цінності, залучення та збереження ключових клієнтів* *Financial and credit activity: Problems of theory and practice*. 2023. №5(52). С. 543-561 DOI: 10.55643/fcactp.5.52.2023.4159. URL: <https://www.researchgate.net/publication/375127891>.
25. Ліпич Л., Кушнір М., Шворак А., Шостак Л. Проєкологічні бізнес -моделі

підприємства. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2023. №4 (36). С. 23-30. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-04-148-157>.

26. Ліпич Л.Г, Кушнір М.А, Хілуха О.А. Бізнес-стратегії підприємств в умовах воєнної економіки. Економіка та суспільство. 2024. No 60. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-60-110 URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3652> .

27. Ліпич, Любов, Стратегії рекрутингу талановитих працівників у контексті управління талантами. Економічний журнал Волинського національного університету імені Лесі Українки . 2, 42 (липень 2025), 117–124. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2025-02-117-124> . URL: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/1012>.
<file:///C:/Users/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87/Desktop/15.pdf>.

28. Ліпич, Л. Г., Хілуха, О. А., & Кушнір, М. А. (2025). Організаційна культура як чинник розвитку підприємств креативного сектору. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (20). URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/557>

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16693530>

29. Ліпич, Л. (2025). Управлінські перспективи конвергенції стратегічного менеджменту та корпоративної соціальної відповідальності на підприємствах. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*, (45), 177-185. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1669>

30. Potwora, Maciej & Vdovichena, Olha & Semchuk, Dmytrii & Lypych, Liubov & Saienko, Volodymyr. (2024). The use of artificial intelligence in marketing strategies: Automation, personalization and forecasting. *Journal of Management World*. 2024. 41-49. DOI: [10.53935/jomw.v2024i2.275](https://doi.org/10.53935/jomw.v2024i2.275) URL:

https://www.researchgate.net/publication/380423097_The_use_of_artificial_intelligence_in_marketing_strategies_Automation_personalization_and_forecasting .

7. Інформаційні ресурси

1. Конституція України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/Z960254K>
3. Цивільний кодекс України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T000000>
4. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
5. Кодекс законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
6. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
7. Закон України Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>.
8. Закон України Про акціонерні товариства. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>
9. Закон України "Про благодійництво та благодійні організації". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text>
10. Закон України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/224225_562102
11. Закон України "Про органи самоорганізації населення". URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JF1MK00A>
12. Закон України "Про товарну біржу". URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=09AB2DAF41>
13. Закон України "Про цінні папери і фондовий ринок". URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/270987_507247
14. Закон України "Про кредитні спілки". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14#Text>
15. Закон України "Про фермерське господарство". URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>

16. Закон України "Про

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2265-12#Text>

споживчу

кооперацію".

URL:

ЗМІСТ	1
ВСТУП	2
1. Мета та завдання курсу Підприємницька дизайн-діяльність	3
2. Методичні поради до вивчення окремих тем	4
Тема 1. Основи підприємницької дизайн - діяльності	4
Тема 2. Види підприємств та організаційно-правові форми підприємницької дизайн-діяльності	6
Тема 3. Організація підприємницької дизайн-діяльності	7
Тема 4. Бізнес-планування в системі підприємницької дизайн-діяльності	10
Тема 5. Управління людськими ресурсами в підприємницькій дизайн-діяльності	13
Тема 6. Мотивація праці в підприємницькій дизайн-діяльності	
Тема 7. Ділова етика в підприємницькій дизайн-діяльності	19
Тема 8. Маркетинг у системі підприємницької дизайн-діяльності	21
Тема 9. Фінансово-кредитна система України	
Тема 10. Інформаційне забезпечення підприємницької дизайн-діяльності	23
3. Самостійна робота	
4. Перелік питань, що виносяться на іспит	
5. Методичне забезпечення	24

6.Рекомендована література	26
7.Інформаційні ресурси	26

Л-61 Підприємницька дизайн-діяльність: методичні вказівки до виконання практичних завдань і самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми “Дизайн” та «Дизайн середовища» галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн денної та заочної форм навчання / уклад. Л.Г. Ліпич. ЛНТУ, 2026. 38 с.

Комп’ютерний набір
Редактор

Л.Г.Ліпич
Л.Г.Ліпич

Підп. до друку «__»_____ 2026. Формат 60×84/16. Папір офс.
Гарн. Таймс. Ум. друк. арк. 4,5.

Луцький національний технічний університет
43018 м. Луцьк, вул. Львівська, 75